

Jak se rodí Národní technická knihovna

Zdeněk A. Tichý

Národní knihovna ČR

zdenek.tichy@nkp.cz

Státní technická knihovna se připravuje na řadu novinek, které zásadním způsobem promění její činnost. Chystaná změna jejího názvu na Národní technickou knihovnu sice patří k těm nejviditelnějším, ale mnohem podstatnější jsou důvody, které s přejmenováním souvisejí. A tím nejdůležitějším je výstavba nové budovy, která začala v polovině letošního října. Ve vysokoškolském areálu v Praze-Dejvicích tak vyroste do konce roku 2008 nejmodernější knihovna v České republice. Náklady na vybudování objektu Národní technické knihovny, v němž budou navíc soustředěny i fondy dalších tří knihoven, přesáhnou dvě miliardy korun. Zaměstnanci a hlavně návštěvníci se tady dočkají komfortu, jaký byl nepředstavitelný ve stísněných podmínkách historického Klementina, kde Státní technická knihovna sídlí přes sedmdesát let. Ovšem před tím, než nahlédneme do knihovny „budoucnosti“, stojí za to si připomenout její pozoruhodnou historii.

Současným sídlem Státní technické knihovny je historický areál Klementina.

Foto: Ivan Král

Tři staletí Státní technické knihovny

Prapočátky historie Státní technické knihovny leží v roce 1705, kdy Christian Josef Willenberg, rodák ze slezské Lehnice a válečný veterán, napsal císaři Josefu I. dopis, že by byl ochoten za doživotní rentu vyučovat panské a měšťanské synky umění inženýrskému.

Záhy poté Willenberg získal titul císařského inženýra a na počátku roku 1707 bylo císařským reskriptem (v české řeči!) uloženo komisařům královského českého zemského sněmu obrátit se na české stavy ve věci uskutečnění Willenbergovy žádosti. Tento dokument se někdy považuje za zakládací listinu Českého vysokého učení technického. Po mnohaleté nečinnosti se Willenberg opět obrátil na Vídeň, odkud záhy dorazil do Prahy císařský reskript urgující vyřízení reskriptu deset let starého. Teprve potom se čeští stavové konečně rozhodli zřídit profesuru inženýrství a jmenovat Willenberga profesorem. „Dekretem vydaným 9. listopadu 1717 mu zároveň poukázali – jednou provždy – tři sta zlatých na nákup knih, pomůcek a modelů potřebných pro výuku. Učit začal Willenberg v lednu 1718, což se pokládá za počátek výuky inženýrských věd v českých zemích. A také za datum, kdy vznikla naše knihovna, která tak patří k nejstarším technickým knihovnám na světě,“ říká Martin Svoboda, ředitel Státní technické knihovny.

V prvních desetiletích byla výuka v rukou jediného profesora, který zpravidla přednášel ve svém bytě. Až v roce 1777 získal profesor Herget pro přednášky a pro umístění sbírky knih a dalších pomůcek jednu posluchárnu a tři menší místnosti v Klementinu. A v roce 1786 se Stavovská inženýrská škola, jak byla profesura inženýrství nazývána, nastěhovala do budovy Svatováclavského semináře v Husově ulici po zrušeném jezuitském řádu. Tedy nedlouho poté, co Marie Terezie prohlásila knihovni sbírku jezuitů v Klementinu za veřejnou c.k. Univerzitní knihovnu.¹

Pro osudy knihovny, kterou měla profesura inženýrství k dispozici, byla mj. důležitá roční dotace 250 zlatých na nákup knih a jiných učebních pomůcek přiznaná zemskými stavy až v roce 1788. V roce 1803 povolil císař František I. zřízení Polytechnického ústavu království Českého² zemskými stavy a 10. listopadu 1806 začalo vyučování *Königliche böhmische ständische technische Lehranstalt zu Prag*. Tato instituce převzala sbírku knih vytvořenou třemi profesory inženýrství, v níž bylo podle některých údajů 600 a podle jiných až 1 700 svazků. (Historické jádro fondu STK má dnes rozsah 1056 děl s 312 přívazky, tj. 1368 popisných jednotek v 1530 svazcích.) Do podoby klasické knihovny se nicméně fondy polytechniky podařilo zformovat až v roce 1831, kdy ředitel a zakladatel Královského českého stavovského technického učiliště F. J. Gerstner (mj. proslavený coby stavitel koněspřežky) pověřil péčí o sbírku adjunkta na oboru chemie Karla Josepha Napoleona Ballinga, pozdějšího profesora kvasné chemie a rektora Polytechnického ústavu. „V praxi to znamenalo, že Baling musel knížky nejprve vytahat zpoza zad jednotlivých profesorů, pak je soustředil v několika skříních a sepsal k nim katalog,“ komentuje Martin Svoboda kroky svých dávných předchůdců. „Knihovnu vystavěl v pěti oborových skupinách a pořídil index

1 V roce 1781 zde založil K. R. Ungar Národní knihovnu (Bibliotheca nationalis).

2 École polytechnique v Paříži založena 1795, k. k. polytechnisches Institut ve Vídni 1815.

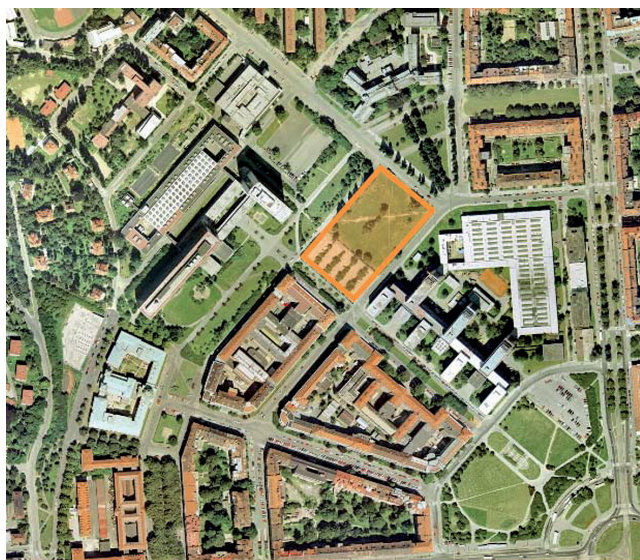
knih podle autorů. V roce 1869, po rakousko-uherském vyrovnání, se polytechnika rozdělila na školu českou a německou, ale knihovnu naštěstí dělení nepostihlo – začala jen používat dvojjazyčné razítko: Bibliothek der k. k. polytechnischen Institute zu Prag – Knihovna c. k. polytechnických ústavů v Praze. I nadále sloužila pro všechny studenty a byla samostatně financována. „Jen její oficiální název se po dalších deseti letech, když ministerstvo přiznalo oběma polytechnickým ústavům označení „vysoká škola technická“, opět změnil – tentokrát na *Bibliothek der k. k. technischen Hochschulen in Prag – Knihovna c. k. vysokých škol technických v Praze*. V Husově ulici zůstala knihovna bezmála sto padesát let a odstěhovala se odtud až v roce 1935 do východního křídla Klementina, které Ladislav Machoň adaptoval jejím potřebám na míru. „Přestavbu větší části Klementina pro Národní knihovnu řídil Machoň velmi konzervativně, bez velkých stavebních zásahů do barokní architektury,“ míní Martin Svoboda. „Její nejviditelnějším výsledkem tak je dnešní hala služeb, původně čítárna, kterou nechal postavit přímo na nádvoří. Zato přestavba křídla pro technickou knihovnu byla velmi radikální – dnes by z ní památkářům vstávaly vlasy hrůzou na hlavě. Od průjezdu z Mariánského náměstí byl celý trakt podél Seminářské uličky vybourán, zůstaly stát pouze obvodové zdi a do nich byl vestavěn betonový skelet, který budovu rozdělil stavebně úplně nově. Výhodou takového radikálního postupu nicméně bylo, že tady na svou dobu vznikla knihovna naprosto moderní, vybavená telefony a potrubní poštou. Zásahu na tom měl doktor Antonín Moucha, který stál v jejím čele v letech 1914–1945. Mezi tři patra sloužící jako depozitář byla zasunuta velká studovna, ve které je zavěšen dřevěný strop dochovaný z barokního divadelního sálu. Patra byla propojena zázrakem techniky – horizontálně-vertikálním mechanickým dopravníkem, který bohužel po válce, když přestal fungovat, už nikdo neuměl opravit. Dopravník nahradil obyčejný výtah, čímž se původní důmyslné technické řešení degradovalo.“ Po druhé světové válce sice v Praze německá technika zanikla, ale studenti i nadále navštěvovali *Knihovnu vysokých škol technických* až do roku 1960, kdy se její název změnil do verze současné, na *Státní technickou knihovnu* (STK).

Nová knihovna – sen několika generací

STK je veřejně přístupnou vědeckotechnickou knihovnou, která disponuje největším českým fondem domácích a zahraničních dokumentů z oblasti techniky a aplikovaných přírodních věd. Kromě základního vymezení je do něj doplňována literatura i z dalších s technikou souvisejících oborů a výběrově i literatura společenskovední, zejména ekonomická a jazykovědná. Fond obsahuje přes 1,2 milionu svazků a tvoří jej knihy, časopisy, noviny, vědecké práce, informace o firmách, elektronické dokumenty a další publikace a texty. STK shromažďuje s výjimkou patentů a zahraničních norem celé spektrum informačních pramenů na všech v současnosti dostupných nosičích. Vedle knih (monografie a seriály) a časopisů (včetně firemních a referátových) to jsou – dnes už jen fragmentárně – české disertační a habilitační práce (obhájené na všech českých vysokých školách a výzkumných ústavech), grantové zprávy (z pověření ministerstva školství, mládeže a tělový-

chovy) a české normy. Kromě česky psané literatury se přednostně doplňuje literatura v angličtině, němčině, ruštině a francouzštině, v dalších jazycích omezeně. V současnosti má STK v Klementinu pronajatu zhruba plochu o rozměrech 4 200 m². Již dávno jsou jí ale zdejší prostory příliš těsné. Provizorním řešením byla nejprve rekonstrukce budov zemědělské usedlosti v Praze 4-Písnici na depozitní sklad v letech 1974–1994 a výstavba tří hal depozitáře ve Lhotě u Dolních Břežan v letech 1975–1993. Tyto projekty řešily kritickou situaci vyvolanou neúspěšnými pokusy o výstavbu nové knihovny. „Naposled mělo jít o budovu společnou pro Ústřední patentovou knihovnu (součást Federálního úřadu pro vynálezy) a pro STK (v letech 1966–1990 součást Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací),“ rekapituluje minulé projekty Martin Svoboda. „Již v polovině sedmdesátých let se jednalo o projektu STK číslo 2 na Maninách v Praze 7, poté přišlo na řadu pankráčké předmostí Nuselského mostu – pro ně se dokonce uskutečnila architektonická soutěž, kterou vyhrál návrh architekta Arnošta Navrátila, bývalého prorektora ČVUT pro výstavbu. Tady ale nakonec dostal přednost Palác kultury – dnešní Kongresové centrum, a pro výstavbu knihovny byl nově vytipován Rohanský ostrov v Karlíně. Projekt dospěl až do stavu územního rozhodnutí.“ Jenže v roce 1991 Státní technickou knihovnu převzalo od ÚVTEI, respektive od Federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a k 1. lednu 1993 přišel rozpad federace provázený zánikem federálních úřadů, což znamenalo další odklad i zásadní změny plánů.

Již v roce 1992 se ale poprvé začalo mluvit o možnosti postavit knihovnu právě v Dejvicích. A o tři roky později se z iniciativy náměstka pro vědu a vysoké školství

Letecký snímek se zakreslením místa v Praze 6, které bylo vybráno pro stavbu Národní technické knihovny.
Foto: STK

profesora Ondráčka sešli rektori ČVUT a VŠCHT a tehdejší ředitelka STK a shodli se na dvou možných variantách umístění nové budovy STK. Ta měla být v Praze 6 buď přímo na Vítězném náměstí, anebo na pozemku proti rektorátu VŠCHT v Technické ulici. „Je dobře, že vyhrála varianta umístění knihovny v hloubi areálu – místo na Vítězném náměstí je přeci jen příliš atraktivní a dělá si na ně zuby kde kdo,“ míní Martin Svoboda. „V roce 1998 začal platit nový vysokoškolský zákon, na jehož základě získaly vysoké školy budovy i pozemky do svého majetku. Ale ideální parcelu v Dejvicích v hloubi areálu vysokých škol smlouvou ‘pro účely výstavby knihovny’ převedlo ministerstvo školství nám.“

Čtyři knihovny v jedné

V té době již byl skutečně nejvyšší čas začít se vážně zabývat otázkou budoucnosti STK. Také v souvislosti se situací Národní knihovny bylo vítané každé volné místo v Klementinu.

A v areálu vysokých škol v Dejvicích, velkoryse koncipovaném za první republiky, stále chyběla knihovna potřebná pro rozvojové plány vysokých škol ČVUT a VŠCHT.

K 31. květnu 2000 tak byla vyhlášena veřejná regionální architektonická soutěž, které se zúčastnili převážně domácí architekti a architektonické týmy; celkem porota vybírala ze 44 návrhů. První cenu si v lednu 2001 odnesl projekt týmu AK architekti

Snímek parcely vybrané pro výstavbu Národní technické knihovny, kde je zakresleno i její začlenění do areálu vysokých škol.

Foto: STK

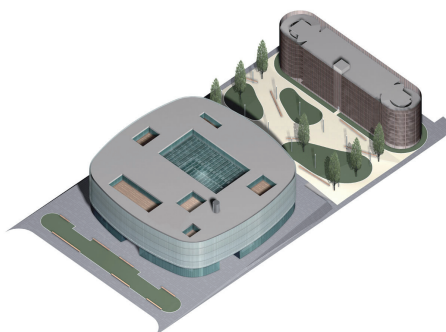
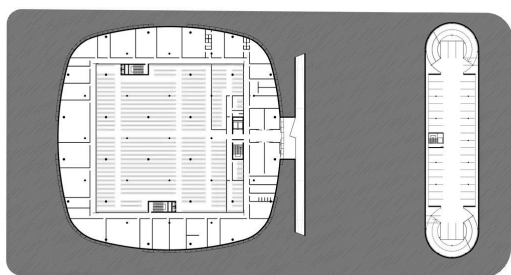
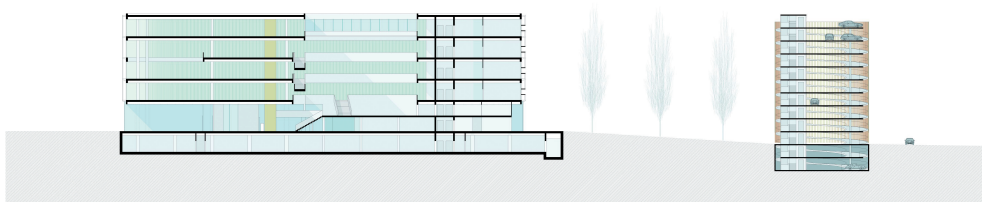
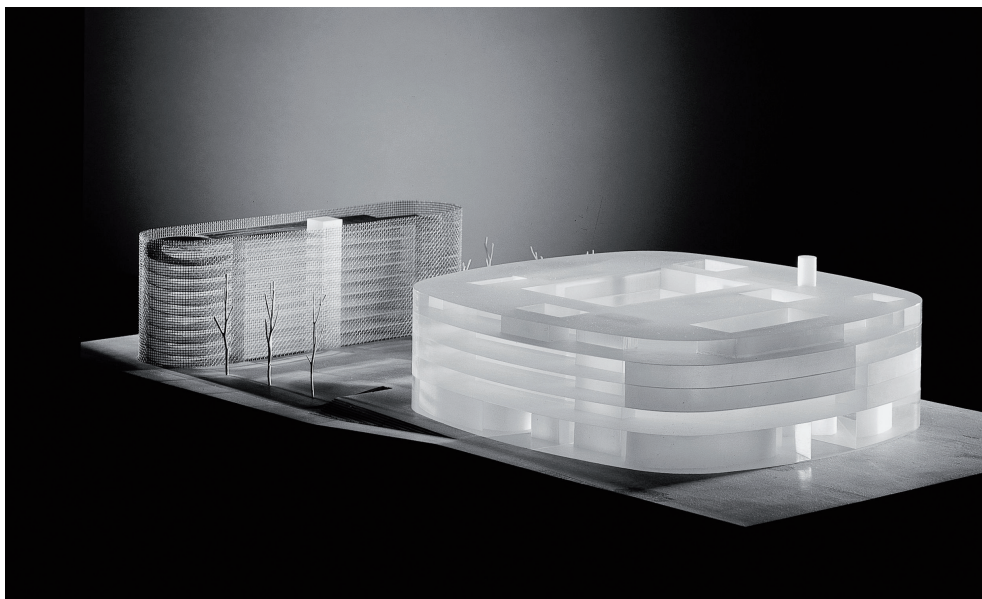
Praha³: Roman Brychta, Adam Halíř, Václav Králíček a Petr Lešek. Mezitím vláda schválila *Projekt výstavby Národní technické knihovny jako uzlu informační infrastruktury výzkumu a vývoje, vzdělávání a veřejných informačních služeb České republiky*, jež vypracovala STK. A s odvoláním na vládní usnesení pak podepsali v červnu 2001 představitelé Českého vysokého učení technického, Vysoké školy chemicko-technologické a Státní technické knihovny *Memorandum o porozumění*, které mj. předpokládá společné financování provozu Národní technické knihovny a zřízení rady, jež se bude podílet na její koncepci i řízení.

Původní záměry počítaly s tím, že se pod střechou Národní technické knihovny sejdou knižní fondy tří institucí: Státní technické knihovny (přes 1,2 milionu svazků), knihoven ČVUT (přes půl milionu svazků a rozsáhlá nabídka elektronických informačních zdrojů) a Ústřední knihovny VŠCHT (nejrozsáhlejší chemická knihovna v České republice a jedna z největších svého druhu ve střední Evropě). K nim se dodatečně ještě připojí fondy pobočky Městské knihovny, která slouží čtenářům v této části Prahy 6. „Celá budova je koncipována tak, že celý parter bude sloužit široké veřejnosti,“ poznamenává Martin Svoboda. „S Tomášem Řehákem, ředitelem Městské knihovny v Praze, jsme se proto domluvili, že by tady mohla sídlit i jejich dejvická pobočka. K dispozici dostane asi devět set metrů ve dvou podlažích a nyní se její přesné umístění zapracovává do celého projektu.“

Od samotného výběru vítězného projektu k jeho realizaci museli všichni zúčastnění urazit ještě několik let, během nichž přibýlo další vládní usnesení, řešily se problémy spojené s financováním stavby a uskutečnila se různá výběrová řízení a soutěže s nimi související. Věci nabraly spád až v roce 2004, kdy na konci února schválila vláda České republiky svým usnesením č. 169 aktualizovaný *Harmonogram výstavby nové budovy Národní technické knihovny*, v dubnu schválilo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy investiční záměr STK – výstavba nové budovy NTK a projekt zaregistrovalo pod číslem Informačního Systému PROgramového FINancování (ISPROFIN) 233 010B 0001. V obchodní veřejné soutěži pak byla jako odborný poradce pro přípravu výstavby vybrána firma ARCH-INVEST, s.r.o., a zakázku na zpracování projektové dokumentace pro výstavbu Národní technické knihovny získala společnost HELIKA, a. s. Ještě v prosinci 2004 se podařilo dokončit přípravné práce – geodeticky zaměřit pozemky a inženýrské sítě, uskutečnit inženýrsko-geologický průzkum a zajistit archeologický a historický pasport území pro výstavbu, dendrologický průzkum a ocenění dřevin, klimatologický pasport území a vyhodnocení hlukové a dopravní zátěže dotčeného území.

Během roku 2005 byla vyhotovena dokumentace návrhu stavby a dokumentace pro získání územního rozhodnutí a stavebního povolení. S veřejnoprávním projednáváním stavby objektu NTK se začalo na podzim 2005 a 27. ledna 2006 vydal Úřad městské části Praha 6 územní rozhodnutí o umístění stavby NTK v Praze 6-Dejvicích. Rozhodnutí nabylo právní moci 24. února 2006, následně odbor výstavby pak 8. června stavbu NTK povolil a právní moci nabylo stavební povolení

³ Nyní PROJEKTIL ARCHITEKTI, s.r.o. Společnost má již za sebou mj. projekty nové budovy Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové nebo Arciedesního muzea v Olomouci.

Autoři projektu, který zvítězil v architektonické soutěži, počítali pro Národní technickou knihovnu s výstavbou dvou budov. Model a plány tak zachycují jejich původně zamýšlené architektonické řešení.

Foto: STK

Tak by měla vypadat budova Národní technické knihovny, která přivítá první čtenáře v zimním semestru 2009.

Foto: Projektil Architekti

24. června. Komplexní zajištění realizace výstavby Národní technické knihovny bylo ve dvouступňově obchodní veřejné soutěži svěřeno sdružení, které tvořily společnosti SEKYRA Group, a. s., SG Projekt Management, s. r. o. a SG Public Private, s. r. o.; dnes zase jenom Sekyra Group, a. s. Smlouva o dílo mezi objednatelům stavby STK a vybraným komplexním zhotovitelem byla – po potvrzení o účasti státního rozpočtu na financování akce – podepsána 30. srpna 2006. Více než pětileté období příprav tak konečně dospělo do finále a stavba Národní technické knihovny byla oficiálně zahájena 16. října 2006. Paralelně s hloubením stavební jámy se v areálu staveniště rozběhl i archeologický záchranný průzkum.

Jaká bude nová „Národní“?

Podle harmonogramu stavby by měla budova Národní technické knihovny přivítat první čtenáře v zimním semestru 2009. A na co se mohou těšit? Nová knihovna jim nabídne 1 200 čtenářských míst ve studovnách a učebnách, z toho více než 600 vybavených počítačem. V samotném objektu budou mít k dispozici 1 100 000 svazků, z toho přes 500 000 knihovních svazků a 2 000 titulů časopisů ve volném výběru; celková délka regálů přesáhne dva kilometry. „Nedospěli jsme zatím k absolutnímu otevření fondů, jako je to běžné třeba v amerických univerzitních knihovnách,“ podotýká Martin Svoboda. „I když i sklady budou upraveny tak, abychom do nich mohli veřejnost pustit. Nejdřív je ovšem musíme patřičně uspořádat, aby se v nich čtenáři vyznali. Upořádání fondu plánujeme podle třídění Kongresové knihovny USA, které

zatím v českých knihovnách nikdo nepoužívá. Zkoumali jsme i jiné možnosti, včetně mezinárodního desetinného třídění, jež je u nás zavedeno, ale nakonec jsme se rozhodli právě pro kongresovou klasifikaci, která je běžná v odborných knihovnách ve Spojených státech i na řadě míst v Evropě. Se stále rostoucím přílivem studentů, kteří mají zkušenosti ze zahraničí, je praktické, aby i v naší knihovně byla klasifikace stejná jako ta, na kterou narazí jinde ve světě.“

Důležitým rozdílem proti Národní knihovně nebo krajským knihovnám podle Martina Svobody je, že jde o knihovnu akademického typu neboli research library: „Jejím primárním cílem není jen shromažďování a permanentní uchování dokumentů, ale poskytování služeb – v samotné knihovně i mimo ni. S elektronickými službami jsme v Česku začali jako první, neustále je rozvíjíme a i nová budova by tomu měla odpovídat.“ Budoucí Národní technická knihovna zachová funkci centrálního knihovnického servisu pro technické fakulty všech vysokých škol. „Leckdy máme i to, co vysoké školy ve svých fondech nemají. Snažíme se tak hrát roli jakési knihovny posledního odvolání.“

Interiér haly služeb.

Foto: Projektil Architekti

Sečteno a podtrženo – v objektu Národní technické knihovny bude více než 21 000 m² čisté užitkové plochy. Budova je navržena v obrysu zaobleného čtverce o vnějších rozměrech přibližně 70×70 m. Hlavními stavebními materiály jsou sklo a beton a objekt byl vyprojektován i s ohledem na energetickou úspornost. Fasáda tak je kupříkladu koncipována jako dvojitá se žaluziovým stíněním v meziprostoru. A sluncem ohřátý vzduch se v tomto prostoru přesouvá vertikálně (samotíže).

Objekt má pět nadzemních podlaží s vloženým mezipatrem – parter má charakter veřejného prostoru, kde návštěvníci najdou například kavárnu, přednáškový sál, výstavní síň, knihkupectví nebo pobočku Městské knihovny, v úvahách je také zřízení copy shopu a výdejny identifikačních karet společných pro obě školy i pro knihovnu. V dalších nadzemních podlažích jsou umístěny především volné výběry fondů, stu-

dovny, učebny a administrativní zázemí knihovny. Ve třech podzemních podlažích budou sklady knih a parkoviště s více než třemi sty parkovacích stání.

Venkovní fasáda je uzavřena průsvitným skleněným pláštěm, který umožňuje zejména v přízemí nahlédnout do veřejné vstupní haly knihovny. Na dně atria, které sestupuje do úrovně mezipatra vstupní haly, je umístěna hala služeb, veřejnosti přístupná přes jediný kontrolní bod v přízemí. Střední tři patra jsou věnována především oddělením volného výběru a studovným. Poslední patro nad prosklenou střechou dvorany poskytne možnost pobytu na volném vzduchu v prostoru několika atrií. Na tomto patře jsou soustředěny individuální studovny. Základní vertikální komunikací pro veřejnost jsou čtyři výtahy za kontrolním bodem a otevřené schodiště na okraji atria. Část budovy knihovny, obrácená k Flemingovu náměstí, je především administrativním funkcím Národní technické knihovny a k její obsluze slouží samostatné schodiště a výtahy.

„Národní technická knihovna bude tedy poskytovat do té doby v Praze nevídané služby a pohodlí. Ale nejen to: jedním z důvodů, proč zvítězil právě tento návrh, byla jeho kompaktnost – vynikající poměr užité plochy k ploše celkové – a současně flexibilita vnitřního uspořádání, což je v době rychlého rozvoje informačních technologií prakticky nutnost. Dům, který vznikl v těsné spolupráci architektů s inženýry již od fáze soutěžní studie, tak chce být ve své eleganci a trvanlivosti a přitom mimořádné provozní úspornosti zhmotněným učebnicovým příkladem současné ekologicky šetrné architektury a stavebnictví,“ zdůrazňuje Martin Svoboda.

Studovna Národní technické knihovny v představách architektů.

Foto: Projektil Architekti

Atrium Národní technické knihovny.

Foto: Projektil Architekti

Při hodnocení smělych plánů se občas vynoří otázka, proč se vlastně Státní technická knihovna chystá přejmenovat na Národní technickou knihovnu? „Přívlastek státní v našem názvu nemáme nejraději – jsme sice státem financováni, ale nejsme vůbec typickou státní institucí nebo orgánem státní správy,“ vypočítává důvody změny její ředitel. „Existují Národní lékařská knihovna nebo Národní pedagogická knihovna a naše nejružnější iniciativy celonárodního charakteru nám snad dávají právo, abychom si přívlastek národní nárokovali také.“ STK spravuje některé agentury celostát-

ního charakteru – například Národní registr ISSN, tj. mezinárodního čísla seriálových publikací. STK byla rovněž pověřena centrální správou „šedé literatury“ v souvislosti s projektem Evropské asociace pro šedou literaturu; asociace sice zanikla, ale STK se o šedou literaturu stará i nadále. Důležitou součástí šedé literatury jsou přitom vysokoškolské kvalifikační práce (disertace, diplomky aj.), které jsou školy podle nového zákona povinné zveřejňovat. Většina škol připravuje jejich zveřejňování prostřednictvím elektronických databází a STK nabídla hostit jejich repozitář. „Vysoké školy se sice rozhodly, že si vybudují společný repozitář samy, a tak vlastně vznikne několikastupňové ukládání v souladu s koncepcí Národní digitální knihovny,“ poznamenává Martin Svoboda.

Z STK vycházejí iniciativy na standardizaci technických záležitostí, jako byly třeba čárové kódy pro označování knih, jejichž registraci STK stále vede. STK zřídila pracovní skupinu pro Protokol Z 39.50, na kterém komunikují různé knihovní systémy. STK dále iniciovala aktivitu na standardizaci čipů pro radiofrekvenční identifikaci dokumentů, jež by měly nahradit čárové kódy. Čipy v sobě nesou mnoho informací, což usnadňuje sledování pohybu knížek po knihovně. „Provozujeme také Virtuální polytechnickou knihovnu, na které spolupracuje čtyřicet knihoven včetně těch největších,“ pokračuje dále ředitel. „Ta slouží především k dodávání článků z časopisů v elektronické podobě, ale i ke koordinaci při nákupu tištěných periodik. Knihovny se mohou lépe dohodnout, co mají přednostně nakoupit a kterou službu poskytne někdo jiný. A v rámci Portálu STM jsme spustili tzv. Katalog STM – jeho název sice naznačuje, že jde jen o vědu, techniku a medicínu, ale ve skutečnosti jsou v něm zachyceny všechny elektronické zdroje zakoupené v rámci programů na podporu pořizování informačních zdrojů z prostředků výzkumu a vývoje. Elektronický přístup je obvykle vázán na určitou instituci a tady se dá zjistit, skrze kterou se dostanete ke konkrétnímu titulu.“

A jak by Martin Svoboda budoucí Národní technickou knihovnu charakterizoval? „Její ideou je transparentnost, srozumitelnost, jednoduchost v užití, přívětivost a pohodlnost. Předpokládáme provoz 7 dní v týdnu, 14 hodin denně a s noční studovnou s nepřetržitým provozem. Nechceme, aby to byl jen stroj na šprtání, ale místo, kam je příjemné přijít a kde je možné pobýt třeba celý den. Rádi bychom, aby knihovnu studenti, kteří jsou jejími nejdůležitějšími uživateli, využívali jako svůj obývací pokoj, kde si mohou udělat svoje úkoly a projekty a přitom si udělat pohodlí. A kde mají po ruce veškerý komfort, včetně, jak se dnes říká, přidané hodnoty služeb našich knihovníků. Najdou tady halové velké čítárny s řadami stolů i učebny pro dvacet, třicet lidí, týmové pracovny pro šest až deset lidí, které si může krátkodobě ‚pronajmout‘ třeba skupina studentů připravujících ročníkový projekt. A také individuální studovny, kde si ti, kdo pracují na svém PhD., mohou uložit materiály třeba na celý semestr. Koneckonců, na stejných principech vstřícnosti a otevřenosti se dnes budují moderní knihovny všude ve světě.“

Bagr, který na knihovnickém happeningu v Klementinu 22. září dostal ředitel Státní technické knihovny Martin Svoboda, byl ještě pouhým symbolem...

Foto: Eva Hodíková

...a 16. října 2006 se konečně pustily do výstavby Národní technické knihovny bagry skutečné. Vývoj stavby můžete sledovat prostřednictvím záběrů webcamery na adrese: <http://df.stk.cz/~webkam/>

Foto: STK